Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister

22/12

Directie Algemene Financiële en Economische Politiek

Persoonsgegevens

nota

Kabinetsreactie CPB Langetermijnverkenning

Datum
16 december 2024

Notanummer
2024-0000571307

Bijlagen
1. Kabinetsreactie CPB Langetermijn-verkenning
2. Aanbiedingsformulier

Aanleiding

- Op 10 oktober 2024 heeft het CPB het rapport *Kiezen voor later: vier visies voor 2050* gepubliceerd. Op 15 oktober heeft lid Vijlbrief (D66) een kabinetsreactie op dit rapport aangevraagd ten behoeve van een nog te plannen debat.
- Bijlage 1 bevat de kabinetsreactie opgesteld in samenwerking met EZ, SZW, VRO en VWS. Op 10 december lag de brief voor in de ambtelijke vijfhoek. U bent toen akkoord gegaan met de brief. In bijlage 1 zijn de wijzigingen in de brief ten opzichte van de versie die u heeft gezien geel gearceerd.
- Wij stellen voor dat de brief in de eerste MR na het reces wordt besproken. In bijlage 2 vindt u het aanbiedingsformulier hiertoe.

Beslispunten

- Bent u akkoord om deze kabinetsreactie te agenderen in de eerste MR na het reces?
- Bent u akkoord met de kabinetsreactie en het aanbiedingsformulier? Zo ja, dan wordt u verzocht het aanbiedingsformulier voor de MR te ondertekenen.

Kernpunten

- Het rapport van het CPB stelt dat Nederland voor grote uitdagingen staat, zoals vergrijzing en verduurzaming, die vragen om een langetermijnperspectief.
- De belangrijkste boodschap van het rapport is dat het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen gepaard gaat met afruilen: beleid dat bijdraagt aan het oplossen van de ene uitdaging, kan juist negatief uitwerken op andere uitdagingen. Het CPB brengt deze boodschap aan de hand van vier scenario's, waarin verschillende maatschappijvisies centraal leidend zijn in de prioritering van beleidsdoelen. De scenario's zijn *Markt, Autonoom, Samen* en *Duurzaam.*
- Het uitgangspunt van de kabinetsreactie is dat deze scenario's geen menu om uit te kiezen vormen. In de praktijk zijn andere combinaties van beleidskeuzes mogelijk en wellicht noodzakelijk in het licht van toekomstige ontwikkelingen.
- De brief geeft aan dat het kabinetsbeleid aan alle vier de scenario's raakt en licht toe hoe het Regeerprogramma invulling geeft aan de lange termijn.
- In de kabinetsreactie hanteren we vijf hoofdstukken: Economie en klimaat, Arbeidsmarkt en sociale zekerheid, Zorg, Ruimte en wonen en Gezonde overheidsfinanciën. De eerste vier gebruikt het CPB in zijn stuk. We hebben

Gezonde overheidsfinanciën zelf als randvoorwaarde voor de lange termijn toegevoegd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.